

OSNOVNA ŠOLA ANTONA AŠKERCA VELENJE
Jenkova cesta 2, 3320 Velenje

2010/2011

VZGOJNI NAČRT
OŠ ANTONA AŠKERCA VELENJE

Ni močnejšega motorja,
ki vodi šolo proti odličnosti in dolgoročnemu uspehu,
kot je privlačna, vredna in
uresničljiva vizija prihodnosti,
ki si jo delijo učenci, zaposleni in starši.

In če so enkrat skupne vrednote ponotranjene
na vedenje in njegove posledice vplivajo dosti močnejše
kot zapisan niz pravil in navodil.

(Lešnik Musek, 2003)

Vzgojni načrt šole

Vzgojni načrt **OŠ Antona Aškerc**a Velenje je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje na osnovi 2. člena in 60. d člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 102/07).

Svet zavoda je na svoji redni seji dne 23. 6. 2009, na predlog ravnatelja šole in predsednice delovne skupine za pripravo **Vzgojnega načrta šole**, obravnaval in sprejel Vzgojni načrt šole za šolsko leto **2009/2010**.

Predsednica Sveta zavoda:
Martina Hribernik, univ. dipl. soc. del.

Vzgojni načrt je bil dopolnjen dne 7. 10. 2010 na predlog Skupine za spremljanje in evalvacijo Vzgojnega načrta.

1 DOSEGANJE IN URESNIČEVANJE CILJEV IN VREDNOT

V okviru Vzgojnega načrta bomo na naši šoli razvijali naslednje vrednote:

**SPOŠTOVANJE
STRPNOST
UČENJE/ZNANJE
POŠTENOST
ODGOVORNOST**

Z namenom, da bi vsi zaposleni na šoli, učenci in starši razumeli in z zglednim ravnanjem izražali: kaj pomeni spoštovati, biti strpen, učiti se oziroma imeti znanje, biti pošten in odgovoren, smo vsako vrednoto pojasnili.

SPOŠTOVANJE pomeni, da:

- pozdravljamo in odzdravljamo v in zunaj šole (uporabljamo izraze: dobro jutro, dober dan, dober večer, na svidenje)
- odrasle ljudi in ljudi, ki jih ne poznamo vikamo in poimenujemo z nazivom gospa ali gospod,
- poslušamo sogovornika in mu ne vpadamo v besedo,
- pomagamo vsem, ki potrebujejo pomoč (starejši ljudje, osebe s posebnimi potrebami,...) ali prosijo za pomoč (sošolci, delavci šole, zunanji obiskovalci šole)
- spoštujemo in upoštevamo šolska, razredna in družbena pravila,
- če naredimo napako, se opravičimo in se dogovorimo, kako jo bomo popravili,

- opazimo in pohvalimo posameznikovo (učenčevo, učiteljevo, skrbnikovo) angažiranost pri šolskem in zunajšolskem delu.

STRPNOST pomeni, da:

- imamo strpen in spoštljiv odnos do vseh ljudi ne glede na spol, vero, raso, narodno pripadnost, socialni status,
- imamo strpen in spoštljiv odnos do drugačnosti,
- upoštevamo mnenje drugih ljudi,
- pri reševanju konfliktov sklepamo kompromise in iščemo skupne rešitve, ki so sprejemljive za vsakega posameznika,
- poslušamo sogovornika, mu ne vpadamo v besedo in počakamo, da pridemo na vrsto,
- posamezniku damo možnost, da lahko napako, ki jo je storil, popravi,
- zavedamo se dejstva, da smo vsi drugačni, a vendar vsi enakopravni.

UČENJE/ZNANJE pomeni, da:

- se učimo drug od drugega,
- imamo pozitiven in spodbuden odnos do »vseživljenjskega učenja«,
- se zavedamo, da so poleg šolskega znanja, pomembna tudi znanja, spretnosti in veščine, ki jih pridobimo zunaj šole,
- upoštevamo različnost posameznikov glede na njihovo predznanje, sposobnosti...,
- spodbujamo timsko delo,
- znamo in se učimo biti samokritični,
- se zavedamo, da življenjske uspehe dosegamo z večletnim trudom in delom (učenjem),
- se pozitivno odzivamo na napredek posameznika,
- zaupamo samim sebi in verjamemo v uspeh,
- se učimo samospoštovanja, samozaupanja, doslednosti in odgovornega ravnanja,
- imamo pozitiven odnos do zadolžitev,
- uporabljamo samoevalvacijo.

POŠTENOST pomeni, da:

- med posamezniki ne delamo razlik in se zavedamo, da pravila veljajo za vse,
- se zavedamo svojih napak, jih priznamo in se znamo opravičiti (samokritičnost),
- govorimo in ravnamo pravično,
- najdeno vrnemo,
- ravnamo tako, kot smo se dogovorili ali obljubili,
- preden obtožimo, ugotovimo krivdo,
- smo v medsebojnih odnosih odkriti, neposredno izražamo svoja mnenja, pobude...,
- se zavedamo, da nepoštenost povzroči nezaupanje in slabe medsebojne odnose.

ODGOVORNOST pomeni, da:

- se zavedamo, da sta obljuba in dogovor obvezujoča, v primeru zamude ali kršitve samoiniciativno ponudimo rešitev, ki je sprejemljiva za vse,
- se zavedamo posledic svojih ravnanj, jih sprejmemo in jasno povemo, kako bomo popravili povzročeno škodo,
- poznamo svoje dolžnosti - naloge in jih tudi vestno in v dogovorjenem roku opravimo,
- si znamo oblikovati lastne cilje, si organizirati lastno delo, spremljati svojo uspešnost in reševati težave,
- aktivno se vključujemo v timsko delo in prispevamo svoj delež,
- skrbimo za lastno zdravje in varnost in s svojimi dejanji ne ogrožamo zdravja in varnosti drugih učencev in delavcev šole,
- varujemo in odgovorno ravnamo s premoženjem šole ter lastnino učencev in delavcev šole.

2 NAČELA VZGOJNEGA DELOVANJA

Na področju vzgojno-izobraževalnega dela bomo upoštevali naslednja načela:

- *Načelo osebne zglede, doslednega ravnanja in spoštovanja*
Načelo temelji na prepričanju, da so pomembni zgledi, ki jih dajejo učencem vsi zaposleni na šoli in starši.
- Načelo aktivnega sodelovanja učiteljev, učencev in staršev
Načelo poudarja sodelovanje učiteljev, učencev in staršev na področju življenja in dela v šoli.
- Načelo proaktivnega oziroma preventivnega delovanja
Proaktivno delovanje se nanaša na vzpostavljanje prijetne, sproščene in spodbudne razredne klime, ki temelji na pozitivnih medosebnih odnosih in zaupanju med vsemi osebami vzgojno-izobraževalnega procesa. Preventivno delovanje pa je povezano s kakovostjo učnega procesa in drugih dejavnosti, ki potekajo v šoli.

3 OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI

Delavci šole, učenci in starši razvijamo pri oblikovanju življenja in dela na šoli vzajemno-sodelovalni odnos. Zaželeno je, da starši tudi v bodoče izražajo pobude in predloge za prijetno in kvalitetno preživljanje časa v šoli. Šola bo poleg običajnih oblik sodelovanja, kot so roditeljski sestanki in govorilne ure, spodbujala tudi neformalne oblike druženja s starši: športna srečanja, pohodi, nastopi učencev naše šole, pikniki idr..

Starši se samoiniciativno ali na pobudo s strani šole aktivno vključujejo v reševanje učnih, vzgojnih, razvojnih, socialnih in drugih težav, ki jih imajo njihovi otroci. Delavci šole lahko starše o dogajanju v zvezi z njihovim otrokom obveščajo na različne načine: ustno, po telefonu in/ali pisno. V primeru, da se starši ne odzovejo in ne vključujejo v reševanje težav, ki jih ima njihov otrok, šola obvesti zunanje institucije (Center za socialno delo in druge), da starši ne opravljajo svojih dolžnosti.

4 VZGOJNE DEJAVNOSTI

V okviru vzgojnih dejavnosti izvajamo:

PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Preventivne vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje, v katerem se učenci počutijo varne, sprejete, so uspešni, ustvarjalni, iniciativni, svobodni z upoštevanjem omejitev, ki so skupno sprejete.

Preventivne dejavnosti temeljijo na kakovostnem organiziranju učenja, vzajemnem spoštovanju, odgovornosti in visokih pričakovanjih na področju učenja in medosebnih odnosov (NIČELNA TOLERANCA DO NASILJA, SPODBUJANJE MEDSEBOJNE UČNE POMOČI, POHVALE ZGLEDNEMU VEDENJU IPD.).

Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju preventivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe in razvijali svojo samostojnost ter odgovornost.

SVETOVANJE UČITELJEM, UČENCEM IN STARŠEM

Svetujemo vsem udeležencem šole (učencem, vzgojiteljem, učiteljem, vodstvu šole in staršem) in z njimi sodelujemo na različnih področjih vsakdanjega življenja in dela v šoli:

- učenja in poučevanja,
- šolske kulture, vzgoje, klime in reda,
- telesnega, osebnega (spoznavnega in čustvenega) in socialnega razvoja,
- šolanja in poklicne orientacije (oziroma sprejema in prehoda otrok v šolo)
- ter na področju socialno-ekonomskih stisk.

Svetovanje in usmerjanje spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole, zavedanje svobodnih izbir v mejah, ki jih postavlja skupnost, in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojsati o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,

- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija ...,
- razvijati pozitivno samopodobo,
- dosegati druge cilje, ki si jih zastavi šola.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovornih ur, ob sprotnem reševanju problemov in drugih priložnostih. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole. Posebno vlogo imajo svetovalni delavci šole.

MEDIACIJA

Gre za uporabo vzgojnega postopka, pri katerem osebe probleme ali konflikte rešujejo s pogovorom in s pomočjo tretje osebe – mediatorja. Z mediacijo se vzpostavljajo dobri medsebojni odnosi in spoštovanje.

Izvajanje: strokovni delavci šole, ki so se dodatno usposobili za šolskega mediatorja

Izvajanje: po pouku in po dogovoru z učenci in starši

RESTITUCIJA

Gre za uporabo vzgojnega ukrepanja, ki učencu, ki je povzročil materialno ali moralno škodo, omogoča, da le-to popravi.

Izvajalci: strokovni delavci šole

Izvajanje: po pouku

VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev pravil *Hišnega reda* OŠ Antona Aškercia Velenje.

Vzgojni ukrepi so usmerjeni pedagoško strokovni postopki, ki se uporabijo pri ponavljajočih, pogostejših in težjih kršitvah Hišnega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne popravi svojega vedenja ali noče sodelovati.

Vzgojni ukrepi so povezani z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

V primeru kršenja pravil lahko strokovni delavec telefonsko obvesti starše, povabi starše na razgovor, predlaga obravnavo pri svetovalnem delavcu/pri ravnatelju, izreče vzgojni ukrep in ga zabeleži v Mapo vzgojnih ukrepov.

Pri izbiri določenega vzgojnega ukrepa se praviloma upošteva postopnost uporabe posameznih vzgojnih ukrepov in težo prekrška ter še posebej razvojno stopnjo učenca, kar pomeni predhodno pretehtati vzgojne in druge učinke ukrepa.

O vzgojnih ukrepih se vodijo ustrezni zapisi.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- **pogovor** (po ali pred poukom) z razrednikom in/ali učiteljem,
- **pogovor** (po ali pred poukom) s šolsko svetovalno delavko, če gre za kršitev, za katero je potrebno podrobnejše pojasnilo učencu,
- **pogovor z ravnateljem,**
- **pisno vabilo na razgovor s starši,**
- **dodatno spremstvo strokovnega delavca** – v primerih izvajanja pedagoškega procesa izven šole lahko šola za učence, ki bi lahko z neupoštevanjem navodil ogrožali svojo varnost in/ali varnost drugih, poskrbi za posebno spremstvo; spremljevalec je lahko strokovni delavec, ki se je predhodno seznanil za priporočljivo delo z otrokom, spremljevalci so lahko tudi starši otroka; v primerih, ko to ni možno, šola poskrbi za nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli,
- **ukinitvev nekaterih pravic učenca,** ki so povezane s kršitvami pravil šole (npr. ukinitvev prilagajanja šolskih obveznosti, prenehanje obiskovanja interesne dejavnosti, idr.), z ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov (nadstandardni program),
- **razrešitev iz funkcije** predsednika razreda/tajnika/blagajnika,
- **opravljanje družbeno koristnega dela** za učenca, ki je namerno storil prekršek oz. zaradi drugih razlogov, ki bi lahko v učencu krepili odgovornost za storjena dejanja (pospravljanje in urejanje šolskih prostorov, pomoč tehničnemu osebju na šoli, urejanje šolske okolice idr.),
- **začasna izročitev predmeta,** s katerim učenec ogroža varnost ali onemogoča nemoteno izvedbo pouka. (Učenca mirno prosimo, naj nam izroči nevaren predmet. Če tega kljub naši prošnji ne želi storiti, pokličemo starše in policijo, ki je pristojna za zaseg teh predmetov in postopanje z njimi. V primeru, ko nam učenec predmet izroči, o tem še isti dan obvestimo starše učenca, ki ta predmet v šoli tudi prevzamejo.) Če učenec s predmetom moti pouk, ne ogroža pa varnosti sebe in drugih, potem lahko strokovni delavec predmet

začasno shrani do konca ure oz. pouka in nato učencu predmet vrne - v primeru, ko je učenec na prošnjo učitelja predmet sam izročil. V primeru, ko učenec moti pouk, a nima nevarnega predmeta, hkrati pa le-tega noče izročiti, učitelj postopa v skladu z drugimi vzgojnimi ukrepi o enotnem postopanju.

- **povečan nadzor nad učencem** v času, ko je v šoli – pri pouku in ko čaka na drugo dejavnost po urniku. Nadzor je potreben, če učenec pogosto krši hišni red in pravila šolskega reda in bi lahko čakanje izpeljal z neprimernim dejanjem ali povzročil škodo,
- **organiziranje nadomestnega vzgojno-izobraževalnega procesa v šoli** (kadar učenec pogosto ogroža varnost in ne upošteva navodil, šola pa ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole – dnevi dejavnosti, tabori, šole v naravi, izleti, ekskurzije,... - šola poskrbi za dodatno spremstvo ali pa za takega učenca organizira nadomestni vzgojno izobraževalni proces v šoli),
- **začasen umik učenca od pouka** (Umik učenca od pouka je mogoč, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj umika je vzdrževanje jasno postavljenih meja, sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku. Učenec v času umika opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj (svetovalni delavec; v primeru odsotnosti pomočnica ravnatelja oz. knjižničarka). Učitelji vedno postopajo tako, da določijo učenca, ki gre po svetovalnega delavca, le-ta nato odpelje učenca od pouka. Strokovni delavec mu lahko pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ni pri pouku. V primeru umika učenca od ure pouka, mora učitelj z njim opraviti razgovor v najkrajšem možnem času, skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju. Svetovalni delavec prav tako v najkrajšem času poroča učitelju o odzivnosti in sodelovanju učenca, učitelj pa obvesti razrednika ter uporabljen vzgojni ukrep zapiše v Vzgojno mapo.),
- **redni, vsakodnevni in vnaprej določeni stiki učenca s strokovnim delavcem** (razrednikom, svetovalnim delavcem, učiteljem) za razgovor o dogajanju in doživljanju v šoli,
- **vabilo na razgovor izven šolskega časa**, skupaj s starši in učenci,

- prestavitev učenca v drug oddelek med šolskim letom ali v začetku naslednjega v dogovoru s starši učenca in učiteljskim zborom šole.

Možnost postopanja, kadar učenec moti pouk

Če učenec moti pouk, mu učitelj v zaporedju izreče naslednje ukrepe:

1. opozorilo,
2. presedanje,
3. začasen umik učenca iz razreda (pomoč drugega strokovnega delavca),
4. obvestilo staršem,
5. zapis v Mapo vzgojnih ukrepov,

Šola v skladu s "Pravilnikom o vzgojnih opominih v osnovni šoli"(Ul. RS, št. 81/06 in 102/07) uporablja tudi:

- izrekanje vzgojnega opomina (kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole, in ko vzgojne dejavnosti oz. vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena),
- individualizirane vzgojne načrte,
- prešolanje učenca na drugo šolo brez soglasja staršev.

POHVALE, NAGRADE IN PRIZNANJA

- Ustne pohvale za prizadevnost pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti,
- pohvale za prizadevno delo pri interesnih ali drugih dejavnostih šole,
- pohvale za vzorno vedenje z vpisom v mapo pohval,
- pohvale ravnatelja za večletno izjemno prizadevnost pri pouku in drugih dejavnostih, ki se praviloma izrekajo ob zaključku 9. razreda,
- pohvale za dosežke izven šole – v soglasju s starši in učencem pohvalimo učenca na valeti,
- priznanja za dosežke na tekmovanjih iz znanj in drugih tekmovanjih,
- učenci, ki prejmejo priznanja in pohvale, so lahko tudi knjižno ali kako drugače nagrajeni,
- za najboljši razred na šoli se organizira tudi izlet v neznanu (predlog pripravi šolska skupnost učencev).

5 URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Za realizacijo Vzgojnega načrta OŠ Antona Aškercia Velenje smo odgovorni vsi delavci šole, učenci in starši.

Med šolskim letom bo vodstvo šole, vodja tima za oblikovanje vzgojnega načrta v sodelovanju s člani tima, izvajalo spremljavo na področju uresničevanja Vzgojnega načrta šole (hospitacije, vprašalniki za učitelje, učence in starše). Tako bomo lahko naše delo na področju vzgojnega delovanja dopolnjevali in izboljševali.

Vzgojni načrt smo oblikovali na podlagi:

- Zakona o osnovni šoli,
- priporočil Ministrstva za šolstvo in šport o načinih oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta osnovne šole.

Vzgojni načrt je bil potrjen:

- na seji učiteljskega zbora šole, dne 27. 5. 2009
- na seji Sveta staršev, dne _____.

Predsednik Sveta staršev OŠ AA:
Branko Hudej

- na seji Sveta zavoda, dne _____.

Predsednica Sveta zavoda OŠ AA:
Martina Hribernik, dipl. soc. del.

... besede o spoštovanju, strpnosti, učenju in znanju, poštenosti ter odgovornosti naj bodo pravi biseri modrosti, ki nam naj v življenju določajo pravo pot in dajejo moč.

Zdenko Gorišek, univ. dipl. pedagog
spec. managementa v izobraževanju
RAVNATELJ ŠOLE